

УДК 336.2

Дідоренко Тетяна

к.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ ОКРЕМИХ КРАЇН

Анотація

У статті розглянуто загальні тенденції розвитку податкових систем таких країн як: Франція, Фінляндія, Канада, Швейцарія, Іспанія, Північна Корея, та ряд інших. Проаналізовано заходи вжиті країнами – членами ОЕСР з початку світової фінансової кризи.

Ключові слова: ринок, ринкові механізми, податкова система, ставка податку, ПДВ, ПДФО, доходи, витрати.

Загальною тенденцією розвитку податкових систем більшості країн за останні роки продовжує залишатися ряд заходів, спрямованих на бюджетну консолідацію як спосіб виходу з фінансової кризи 2008 - 2009 років [2]. При цьому в світлі відносно повільного відновлення економік, багато країн також прагнуть стимулювати зростання інвестицій і зайнятості населення шляхом запровадження цільових і часто тимчасових заходів податкової політики. Одним з основних способів підвищення податкових надходжень з метою покриття бюджетного дефіциту є рішення урядів про зміну податкових ставок [1].

Аналіз заходів, вжитих країнами-членами ОЕСР з початку світової фінансової кризи, показує, що податкові ставки зростають стосовно податків на споживання та податків на доходи фізичних осіб з високим доходом. В свою чергу, ставки корпоративного податку на прибуток в основному знижуються (табл. 1) [3].

Таблиця 1

**Кількість країн – членів ОЕСР, що змінили ставки податків
з 2007 по 2014 рік**

Показники	Збільшення	Без змін	Зменшення
Стандартна ставка ПДВ	18	15	1
Максимальна ставка податку на доходи фізичних осіб	18	9	7
Основна ставка податку на прибуток організацій	6	9	19

При розгляді особливостей податкової політики розвинених країн відносно ПДВ відзначається явна тенденція зростання стандартних ставок з податку, часто супроводжується збільшенням знижених ставок. З 2007 року 18 країн-членів ОЕСР збільшили стандартну ставку ПДВ. В середньому зростання ставки по країнам, що збільшили стандартну ставку ПДВ за період з 2007 року, склав 2 процентних пункти. У підсумку, в 2014 році середньоарифметичне значення ставок ПДВ в країнах-членах ОЕСР становить 18,9%. При цьому в 20 з 34 країн

ОЕСР ставки ПДВ перевищують або дорівнюють 20%, у 8-ох країнах - від 15% до 19%, у 5-ох країнах стандартна ставка не перевищує 10% (Австралія, Канада, Південна Корея, Швейцарія). При аналізі системи справляння ПДВ в кожній конкретній країні важливо враховувати не тільки рівень стандартних ставок податку, а й ряд інших факторів, що впливають на величину фактичних надходжень. Серед таких факторів: наявність знижених ставок щодо окремих груп товарів і послуг; звільнень від податку низки операцій і спеціальних податкових режимів; загальна ефективність адміністрування податку [5].

В умовах пошуку країнами способів мобілізації додаткових доходів бюджетів підвищення стандартних ставок ПДВ є далеко не єдиним інструментом, особливо для країн з відносно високою ставкою. В таких випадках додаткові можливості підвищення «ефективності» ПДВ для бюджетів пов'язані з розширенням податкової бази, в тому числі шляхом обмеження застосування знижених ставок податку і звільнень, поліпшення податкового адміністрування. Так, з 2007 року ряд країн в якості запобіжного розширення податкової бази скасували знижені ставки з ПДВ стосовно окремих видів товарів і послуг [1].

Зміст поняття ефективності ПДВ вимагає уточнення. Загальна концепція справляння ПДВ передбачає оподаткування кінцевого споживання. При цьому вважається, що ПДВ найбільш ефективний у тому випадку, коли все кінцеве споживання в країні обкладається за єдиною ставкою. Наявність звільнень і застосування знижених ставок веде до зниження ефективності податку в результаті зниження доходів бюджету та зростання витрат на адміністрування податку.

Що ж стосується стягування прибуткового податку, то акцент реформ, проведених країнами за останні роки, був також, в першу чергу, спрямований на мобілізацію доходів бюджетів. У ряді країн були збільшені ставки податків на доходи фізичних осіб, в більшості випадків щодо осіб з високим рівнем доходу (наприклад: Канада, Словаччина, Словенія (як тимчасовий захід), США, Франція, Чехія). Ізраїль перейшов до прогресивної шкали податку.

Максимальна ставка ПДФО з 2007 року збільшена в 18 країнах, які є членами ОЕСР (таблиця 1), хоча деякі з цих збільшень носять тимчасовий характер, або застосовуються тільки при достатньо високих порогових значеннях доходів. Однак, тільки в 7 країнах ставку ПДФО за цей період було знижено [2].

Ряд країн, наприклад Фінляндія та Франція, використовують інструменти стримування податкових витрат бюджетів сповільненим шляхом порівняно з інфляцією індексації відрахувань з податку. За період 2007-2014 років з 34 країн-членів ОЕСР 19 країн (56%) знизили стандартні ставки корпоративного податку на прибуток, 9 країн (26%) зберегли рівень ставок і тільки 6 країн (18%) ставки збільшили (Таблиця 1). У підсумку, середньоарифметичне значення ставок корпоративного податку на прибуток в країнах-членах ОЕСР знизилася з 27% в 2007 році до 25,3% в 2014 році. При цьому в 2014 році в 20 з 34 країн-членів ОЕСР стандартна ставка перевищує 20%, у 9 країнах - дорівнює або перевищує 30% [4].

Ставки податків у країнах ОЕСР в 2013 році відображено у таблиці 2.

Таблиця 2

Ставки податків в країнах ОЕСР в 2013 році

Країна	Ставка, %		Сукупна ставка податків у витратах на оплату праці, %	
	ПДВ	Податок на прибуток	ПДФО і внески на соціальне страхування, сплачуване працівником	Внески на соціальне страхування, сплачуване роботодавцем
Австралія	10	30	9,57	5,63
Австрія	20	25	14,50	22,56
Бельгія	21	34	17,18	23,09
Великобританія	20	26	16,57	9,87
Угорщина	25	19	10,62	22,18
Німеччина	19	30,2	17,57	16,47
Греція	23	20		
Данія	25	25	27,44	0,00
Ізраїль	16	24	11,59	4,45
Ірландія	21	12,5	-2,59	9,71
Ісландія	25,5	20	13,08	7,96
Іспанія	18	30	11,15	23,02
Італія	20	27,5	14,33	24,29
Канада	5	27,6	8,39	10,47
Корея	10	24,2	8,76	9,15
Люксембург	15	28,8	2,40	10,96
Мексика	16	30	5,61	10,55
Нідерланди	19	25	21,44	9,21
Нова Зеландія	15	28	-1,19	0,00
Норвегія	25	28	19,45	11,58
Польща	23	19	15,53	12,88
Португалія	23	31,5	10,03	19,19
Словаччина	20	19	4,23	20,76
Словенія	20	20	9,33	13,87
США	н.д.	39,2	9,47	8,69
Туреччина	18	20	22,18	14,16
Фінляндія	23	26	19,36	18,37
Франція	19,6	34,4	12,61	29,73
Чехія	20	19	-3,63	25,37
Чилі	19	20	7,00	0,00
Швейцарія	8	21,2	2,62	5,79
Швеція	25	26,3	13,42	23,91
Естонія	20	21	5,65	25,59

Що стосується податків на капітал і трансфер капіталу, він був збільшений у Франції (як постійна міра) і в Іспанії (як тимчасовий захід), у той час як Ірландія і США підвищили податки на спадщину.

Список використаних джерел

1. http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua/zbir_k.htm.
2. <http://news.finance.ua/ua/news/~/302725>.
3. Tax Code (2010) available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>(Accessed 28 October 2013).
4. <http://www.profiwins.com.ua/uk/legislation/project/656.html>.
5. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

УДК 339.187

Живиця Олексій

студент

Коршук Крістіна

студент

Дніпропетровська державна фінансова академія
м. Дніпропетровськ

АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛІЗИНГОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

Анотація

У статті розглянуто та проаналізовано сучасний стан та особливості функціонування лізингових компаній в Україні. На основі проведеного дослідження виділено існуючі проблеми та перспективи розвитку вітчизняного ринку лізингових послуг.

Ключові слова: лізинг, лізингові компанії, ринок лізингових послуг, лізингодавець, лізингоодержувач, лізингові відносини, проблеми лізингу.

Оскільки лізинг є альтернативою кредитуванню банків та дієвим інструментом процесу ефективного оновлення основних засобів і технологій підприємств усіх напрямків економічно-господарської діяльності, актуальність теми не викликає сумнівів. Для ефективного функціонування ринку лізингу в нашій країні необхідно проаналізувати ситуацію, що склалась сьогодні, визначити проблеми, які характерні для ринку лізингу, та запропонувати можливі заходи щодо їх вирішення.

Вивчення проблем ефективного функціонування лізингових компаній знаходять своє відображення в багатьох наукових публікаціях вітчизняних вчених, таких як: О. Борисюк, О. Міщанчук О., Г. Бутар, О. Марценюк-Розарьонова, С. Зарубенко, Є. Стаднік Є. та інші.

Мета дослідження – аналіз діяльності лізингових компаній в Україні.

Згідно із статтею 292 Господарського кодексу України лізинг - це господарська діяльність, спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів, яка полягає в наданні за договором лізингу однією стороною (лізингодавцем) у виключне користування другій стороні (лізингоодержувачу) на визначений строк майна, що належить лізингодавцю або набувається ним у